

Tweede Kamer
Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
T.a.v. Informatie drs. M.I. Hamer
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

3 juni 2021

Onderwerp: Potentieel statushouders voor personeelstekort in kraptesectoren onnodig onbenut

Geachte mevrouw Hamer,

Graag vragen wij, Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF¹, uw aandacht voor het potentieel van statushouders om de personeelstekorten in de zorg, het onderwijs en de techniek tegen te gaan.

Personeelstekort in kraptesectoren bedreigt Nederlandse economie

In het onderwijs, de zorg, de ICT en technische sector heerst al jaren een nijpend personeelstekort, dat de komende decennia verder zal toenemen. Dit arbeidsmarkttekort bedreigt de kwaliteit van de zorg, het onderwijs en de positie van Nederland als kenniseconomie, bijvoorbeeld op het gebied van data, energie & klimaat. Zo houdt de ACVZ bijvoorbeeld rekening met een tekort van meer dan 100.000 professionals in de zorg alleen in 2030.²³

Potentieel van hoogopgeleide statushouders blijft onbenut

Terwijl de zorg schreeuwt om extra handen, blijft het potentieel van vluchtelingen onnodig onbenut. Gevluchte studenten en professionals willen dolgraag aan het werk in Nederland, maar de bestaande kaders (bijvoorbeeld rondom diploma-erkenning, taalschakelprogramma's en leerwerktrajecten) belemmeren hun inzet. Ook de ACVZ concludeert in haar rapport 'Van asielzoeker naar zorgverlener' dat de overheid en zorgorganisaties asielmigranten een betere kans moeten geven om bij te dragen aan de extra handen die voor de zorg nodig zijn.

Naar een toegankelijke arbeidsmarkt voor gevluchte studenten en professionals

Wij geven u daarom graag de volgende adviezen mee om het potentieel van gevluchte studenten en professionals met een achtergrond in deze kraptesectoren niet verloren te laten gaan voor de Nederlandse arbeidsmarkt:

¹ Het UAF is een stichting die zich inzet voor de ontwikkeling van gevluchte studenten en professionals, en voor hun integratie op de Nederlandse arbeidsmarkt. Dat doen we al sinds 1948. We zijn ervan overtuigd dat iedereen die zijn kennis kan benutten, betekenisvol is in Nederland. Dáárom maken we ons daar sterk voor. Met onze kennis en ervaring adviseren en verbinden we vluchtelingen, onderwijsinstellingen, (lokale) overheden en werkgevers.

² Verkenning: 'Van asielzoeker naar zorgverlener' – Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ)

³ Arbeidsmarktanalyse UAF 2020-2025 'Van Professie naar Professional'

➤ Investeren in succesvolle leerwerktrajecten gericht op krapteberoepen

Maak in het nieuwe regeerakkoord budget vrij om te investeren in succesvolle voortrajecten gericht op studie en werk in krapteberoepen voor statushouders. Door middel van een leerwerktraject kunnen vluchtelingen een diploma halen en werkervaring op doen. Hierdoor ontwikkelen zij tevens hun taal-, communicatie- en sociale vaardigheden. Door investeringen kunnen de leerwerktrajecten worden opgeschaald, waardoor meer statushouders en organisaties er de vruchten van kunnen plukken.

➤ Hoger budget voor de onderwijsroute in nieuwe inburgeringswet

Maak in het nieuwe regeerakkoord meer budget vrij voor gemeenten voor de inkoop van taalschakeltrajecten in de onderwijsroute. Onderwijsinstellingen leveren graag een bijdrage aan de onderwijsroute, maar de investeringen in taalschakeltrajecten zijn vanuit bedrijfseconomisch perspectief niet rendabel vanwege het kleine aantal studenten.⁴ Dit staat een succesvolle uitvoering van de onderwijsroute in de weg, terwijl vluchtelingen juist via taalschakeltrajecten toegang kunnen krijgen tot reguliere opleidingen in het MBO, HBO en WO en vervolgens kunnen doorstromen naar de arbeidsmarkt. Omdat het budget voor de andere onderwijsroutes ook (erg) krap is, biedt het voorstel om te schuiven met budgetten geen soelaas.⁵

Win-win situatie voor economie, arbeidsmarkt en maatschappij

Door te investeren in de opschaling van leerwerktrajecten in krapteberoepen en het oplossen van de budgettekorten in de onderwijsroute kunnen hoogopgeleide statushouders op niveau aan de slag en zetten we een stap voorwaarts in het oplossen van de arbeidsmarkttekorten door vluchtelingen de kans te bieden om volwaardig mee te doen in onze maatschappij. Een win-win voor de vluchteling, werkgevers en de gehele samenleving.

Uiteraard lichten wij bovenstaande punten desgewenst graag toe.

Met vriendelijke groet,

Mardjan Seighali
Directeur

⁴ Uit een inventarisatie onder de 19 schakeljaren nemen in studiejaar 2020-2021 344 studenten deel aan een taalschakeltraject; een gemiddelde van 18 leerlingen per groep. Zij verwachten dat er volgend jaar 364 studenten deelnemen. Dit is een gemiddelde van 19 leerlingen per groep.

⁵ Zoals geopperd door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in het Algemeen Overleg Inburgering(swet) van 3 februari 2021.